

W. BIEGAŃSKIEGO · W. CZĘSTOCHOWIE

EX · LIBRIS · M · B · P · IM · DR ·

BIBLIOTEKA PUBLICZNA im. W. Biegańskiego w CZĘSTOCHOWIE

PRAWA REPRODUKЦИИ ZASTRZEŻONE

COPYRIGHT RESERVED

CZĘSTOCHOWIANIN

TYGODNIK

Częstochowskiego Okręgowego Komitetu Robotniczego Polskiej Partii Socjalistycznej.

Prenumerata: Kwartałnie zł. 1.30. Z odnośnieniem do domu Zł. 1.65. gr. Rocznie 5.20 z przysyłką zł. 860.

REDAKCJA I ADMINISTRACJA:
Częstochowa, ulica Kościuszki Nr. 62.
Telefon Nr. 37. P.K.O. 66.600

Redaktor przyjmuje w poniedziałki od 3-4 w piątki od 6-8.
Administracja czynna jest codziennie od godz. 17 do 20. W niedziele i święta 10-12

Cena numeru 10 gr.

O pomoc dla bezrobotnych.

W poniedziałek, dn. 5 b. m. tow. poseł J. Kaźmierczak wraz delegatami od bezrobotnych a mianowicie: Władysł. Szafertem, Henrykiem Maciejewskim i Tomaszem Tomzikiem — interwenjowali w Wjewództwie w sprawie pomocy dla bezrobotnych.

Tow. poseł Kaźmierczak przedstawił istotny stan rzeczy, a mianowicie: że wg. urzędowych danych zarejestrowanych bezrobotnych jest w Częstochowie 9177 a w powiecie 5622, czyli razem — 14799, z czego na zasiłkach na 9177 bezrobotnych — jest — ustawowych 2710, akcji państwowych 2394, czyli razem 5104, wobec czego bez zasiłków w mieście jest 4073.

Magistrat obecnie zatrudnia 561 robotników przy otrzymanych subwencjach na zatrudnienie bezrobotnych w lutym — 12500 zł., w marcu 22500 zł. i w kwietniu 50000 zł., przyczem należy zwrócić uwagę, że rząd liczy tylko ko. 3 zł. dziennie, ponieważ zaś magistrat płaci dziennie 6 zł. plus materiały i narzędzia, które przeciętnie stanowią 50 proc. kosztów robocizny, wobec czego Samorząd musi dokładać do dniówek minimum 6 zł.

Aby dać pracę nie 9 tys. bezrobotnym, lecz tylko niepobierającym żadnej pomocy i otrzymującym tak zw. akcje państwową, co stanowi 6467 bezrobotnych, potrzebny jest jeden milion zł. miesięcznie na robociznę — plus skromnie pół miliona zł. na materiały, co czyni sumę wydatków na okres 6-ny — 9 milionów zł.; co jest nie możliwe w żaden sposób do zrealizowania, — chyba gdyby cały budżet zwyżczył i nadzwyczajnie przetrząsnął na zatrudnienie bezrobotnych, — a więc trzeba by zwołać cały aparat administracyjny, zamknąć wszystkie szpitale, szkoły, ochronki, opiekę społeczną itp. co jest nie do pomyslenia.

A jednak sytuacja jest tak straszna jak sobie można tylko wyobrazić, gdyż do tej 15 tysięcznej armii bezrobotnej dochodzi drugie 15 tysięcy pracujących od 2 do 5 dni w tygodniu, — czyli z górą 60 proc. stanowią bezrobotni i pół bezrobotni.

A jeżeli dodamy groźną sytuację na, powiecie wobec nieuruchomienia fabryki cementu we Wrzosowie i Rudnikach, bardzo słabe frekwencje na cegielniach, redukcje na kopalniach rudy i praca na nie pełny tydzień, zatrudnienia w otrzymywaniu pracy na Górnym Śląsku robotnikom sezonowym, dłuższe bezrobocie w Błachowni, następnie w Rakowie, to razem biorąc Częstochowa, jako ośrodek przemysłowy, znajduje się prawie, że na dnie sytuacji, którą trudno nazwać katastrofalnym stanem kryzysu, lecz formalnie bankructwem. Wobec czego pomoc państwa musi być szybka i radykalna, gdyż głód i nędza jest najgorszym dorędką.

Na powyższe delegacja otrzymała odpowiedź następującą: że akcja po-

RADA NACZELNA P. P. S.

UCHWAŁY POLITYCZNE.

I.
Rada Naczelna stwierdza raz jeszcze, że panujący w Polsce system ukrytej dyktatury marsz. Józefa Piłsudskiego pogłębia i zaostrza kryzys gospodarczy, nie umie rozwiązać podstawowych zagadnień społeczno-gospodarczych, politycznych i narodowościowych, stojących przed Polską, rujnuje powagę Konstytucji i Prawa, ułatwia i toleruje wszelkiego rodzaju nadużycia, osłabia w konsekwencji Rzeczpospolitą Polską na wewnątrz i na zewnątrz, przybiera coraz jaskrawiej charakter systemu rządzenia, skierowanego wprost bezpośrednio przeciwko ruchowi robotniczemu, ruchowi pracowniczemu i masom włościańskim.

Odpowiedzialność za stan rzeczy ponosi cały obóz rządzący, a w pierwszym rzędzie marsz. Piłsudski, twórca i faktyczny kierownik systemu, Rada Naczelna stwierdza, że gabinet pp. Sławka i Prystora został powołany wbrew wyraźnej woli Przedstawicielstwa Narodowego, że złamaniem więc Konstytucji, że gabinet ten musi być uznany za dalsze świadome zaostrzenie stosunków politycznych i społecznych kraju.

W tych warunkach Rada Naczelna stwierdza ponownie, że zasadniczym celem politycznym Partii pozostaje całkowita i ostateczna likwidacja ukrytej dyktatury marsz. Piłsudskiego, — postanawia walkę o likwidację zaostrzyć, prowadząc ją w dalszym ciągu zarówno na terenie parlamentarnym, — jak i pozaparlamentarnym. Walka ta prowadzi do utworzenia — po usunięciu dyktatury — odpowiedzialnego na prawdę przed Sejnem Rządu zaufania mas pracujących miast i wsi, do przywrócenia pełni mocy Konstytucji i Prawa, do przywrócenia rzeczywistej pracy ustawodawczej w Polsce i uzyskania rzeczywistego wpływu klasy robotniczej, mas włościańskich i pracowniczycy na całość polityki państwowej.

Rada Naczelna uznaje — dla osiągnięcia tych celów — za potrzebą dalszą współpracę P. P. S. ze stronnictwami lewicy i centrum, współpracę

tworzącą jednolity front całej opozycji demokratycznej. Rada Naczelna poleca C. K. W. zacieśnienie współpracy z partiami socjalistycznymi mniejszości narodowych.

Rada Naczelna zwraca z naciskiem uwagę mas pracujących na rosnącą propagandę "kół reakcyjnych" zarówno "sanacyjnych", jak i narodowo-demokratycznych na rzecz złamania demokratycznego prawa wyborczego do parlamentu i do samorządu; propagandzie tej Partia musi przeciwstawić się z największą stanowczością.

Rada Naczelna upoważnia Centralny Komitet Wykonawczy do podejmowania wszelkich kroków i pobierania wszelkich decyzji w celu wykonania wskazań powyższych.

Rada Naczelna, potwierdzając w całej pełni decyzję Z. P. P. S., wziętą wspólnie ze stronnictwami lewicy i centrum, co do zwolnienia i inicjatywy poselskiej sesji nadzwyczajnej Sejmu i Senatu, poleca organizacjom partyjnym uczynić wszystko, by stanowcza postawa mas pracujących umożliwiła niezależną i ciągłą pracę Sejmu, uchroniła Sejm od prób zahamowania tej pracy przez zamykanie względnie odraczanie sesji.

Posłowie socjalistyczni wysuną na pierwszy plan sesji — obok sformułowanych przed chwilą zadań politycznych — zagadnienia gospodarcze i konkretny plan walki z kryzysem gospodarczym i z bezrobociem, plan, sformułowany we wniosku nagłym Z. P. P. S. w ciągu sesji ubiegłej, którego to wniosku uchwalenie zostało uniemożliwione wskutek zamknięcia sesji przez gabinet p. Sławka.

III
Rada Naczelna uznaje walkę o utrzymanie i utrwalenie pokoju za jedno z głównych zadań PPS w zakresie polityki zagranicznej prowadzonej w ścisłym połączeniu z całą Międzynarodówką Socjalistyczną.

Rada Naczelna zdaje sobie sprawę z ogromnych trudności położenia międzynarodowego Polski, trudności te urosły znacznie wskutek dyktatorskie-

go systemu rządzenia, który pozbawił Polskę zaufania i sympatii ze strony demokracji innych narodów. Rada Naczelna stwierdza, że likwidacja systemu rządzenia i utworzenia Rządu zaufania ludowego jest koniecznością bezwzględnie za stanowiska utrwalenia Niepodległości i polskiej polityki międzynarodowej.

Rada Naczelna widzi w porozumieniu i współpracy PPS i SD Niemiec oraz całej demokracji polskiej z całą demokracją niemiecką, jedyną drogę wiadącą ku zbliżeniu Polski i Niemiec ku ostatecznemu ustaleniu pokojowych i przyjaznych stosunków polsko-niemieckich.

Rada Naczelna podkreśla, że wszelkie próby wciągnięcia Polski do czynnego udziału w pomysłach awanturniczo - wojennych niektórych kół kapitalistycznych Zachodu, — napotkają na opór bezwzględny ze strony polskich klas pracujących.

IV

Rada Naczelna upoważnia C. K. W. do poczynienia wszelkich zarządzeń, dotyczących sprawy ewentualnych wyborów do Sejmu i Senatu, oraz do swarcia w razie potrzeby sojuszków czy bloków wyborczych.

Poza kilkogodzinną debatę nad położeniem politycznym — wewnątrz i międzynarod. — Rada Naczelna poświęciła dużo uwagi

położeniu gospodarczemu kraju, sądząc o konkretnym planie walki z kryzysem gospodarczym i dalszego rozwoju społeczno-gospodarczego Polski, W dyskusji zabierali głos po referacie tow. Zaremby, Gross, Usiemblo, Głowacki, Zbrożyna, Puławski i inni. Praca prowadzona w Partii już od szeregu miesięcy nad ustaleniem ścisłego planu posunięć w dziedzinie walki z kryzysem, posunęła się jak wykasła dyskusja znacznie naprzód. Posłowie socjalistyczni podejmą odpowiednią akcję na wstępie sesji nadzwyczajnej parlamentu.

mocy żywnościowej będzie na miesiąc maj utrzymana i jest tendencja Wjewódzwa utrzymania takowej w formie nawet wyjątku dla Częstochowy — dłużej. Jeżeli chodzi o zatrudnienie bezrobotnych to zadanie Samorządów Wjewódzwa Kieleckiego sięga sumy 80 milionów zł.; tymczasem Wjewódzwo wystąpiło tylko o dwa miliony i nie jest pewne czy otrzyma milion zł., a więc 1-80 zapotrzebowanie, — natomiast czy magistrat otrzyma większą pożyczkę wobec zadłużenia pożyczką Ulenowską i brakiem pieniędzy w Banku Gospodarstwa Krajowego, na

to Wjewódzwo patrzy się pesymistycznie.

Ma być rekrutacja bezrobotnych do Belgii, Francji no i ewentualnie nadzieje, może przemysł się ruszy? poza tem oświadczone, że Wjewódzwo jest bezradne — a więc kto ma radzić?

Tak zakończyła misję delegacja, gdy chodzi o interwencję posła i bezrobotnych.

To jednak ani na chwilę władze państwowe nie mogą być zwolnione od odpowiedzialności za los bezrobotnych, — głód i cierpienia. Bogu

ducha winnych obywateli.

Bacność członkowie P. P. S.

W niedzielę, dn. 11 maja r. b. o godzinie 10-ej rano odbędzie się Zebranie Członków Częstochowskiej Organizacji P.P.S.

Pod adresem Magistratu

Od szeregu lat odczuwa się w Częstochowie, tak w parkach miejskich jak i w Alejach, brak dostatecznej ilości ławek lub krzeseł do siedzenia.

Wzorem Warszawy, w parkach winny znaleźć się krzesła rozkładane, które w sezonie zimowym mogłyby być przechowywane pod dachem, celem uniknięcia szybkiego zniszczenia, ławki zaś z powodzeniem przeniesione w Aleje.

Obojętnym jest czy te będą krzesła czy ławki, chodzi oto, aby coś było, na czym można by usiąść. Trzeba skończyć z tem, że do jednego uwolnionego miejsca biegnie kilka osób. W budżecie miasta wydatek na ławki jest przewidziany i naszym zdaniem ta sprawa załatwiona być musi jeszcze w tym sezonie.

Krzesła po 2 złote Magistrat nabyć może w Złotym Potoku. Tysiąc krzeseł kosztować będzie Magistrat 2000 złotych. Wydatek nie wielki, a wyгода dla mieszkańców nadzwyczajna. Jesteśmy przekonani, że Magistrat życzenie to weźmie pod uwagę i uwzględni.

Uwaga!

Zbiórka Milicji Part. P. P. S. odbędzie się w sobotę, dnia 10 maja r. b. o godz. 6 wieczorem w klubie P. P. S. ul. Kościuszki 62.

Obecność każdego konieczna.
Komendant.

Ostrożnie, p. Antoni Rowiński,

Braźni tego pana kolor czerwony, krew się w nim pieni na widok sztan-daru czerwonego, czy też tylko... krawatki.

Tak to bowiem wypada już z samego tytułu właściciela domu, „pose-sjonisty”, „obywatela...”

To też 1 maja, na widok jednego z naszych towarzyszy, a swego lokatora, który ubrany odświętnie przypiął sobie do boku czerwoną kokardę — pana gospodarza o mało apopleksja nie tknęła i w beznadziejnej a szewskiej pasji obrzucał tego lokatora wyzwiskami i porównał go do psa czerwonego!

Ostrożnie, p. Rowiński, właścicielu kamienicy przy ul. Narutowicza nr. 52 — ostrożnie, bo jak taki dwunogi pies czerwony ugryzie, to będziesz pan skamiał nie jak pies, ale jak... b...

Wykluczenie z organi-zacji.

Komitet Wyk. Cz. Org. Mł. T. U. R. na posiedzeniu swym w dniu 5 maja r. b. postanowił wykluczyć z listy członków tejże organizacji Kazimierę Ko-złowską; nr. leg. 1687 nr. znaczka 3208 unieważnia się.

Sekretarz. Wiceprzewodn.
Z. Kaczyk. St. Jung.

Ze sportu.

W niedzielę, dnia 4 bm. na boisku Warty przy ul. Koszarowej 22 rozegrano A kl. zawody między miejscową „Wartą” i R.K.S. „Skra”.

„Skra” z trzema rezerwowymi odniosła w tym dniu piękna zwycięstwo nad gospodarzami boiska 7:1 (2:0).

Bramki dla Skry zdobyli: Leszczyński 1, Langner 2, Gałuszka 2, Tepszewski 1 i Zwiadzinski 1.

„Skra” II — Warta II 1:1. Gra równa obu drużynom. Niedokończona jednak z powodu opóźnienia się sędziego.

„Victoria” pokonała „Ruch” w stosunku 4:1.

C. K. S. poniósł w Zawierciu z tamt. „Wartą” ogromną klęskę 8:3.

W biegu na przelazie urzędowym staraniem Miejsk. Kom. W. F. i P. W. I miejsce zajął Tad. Leszczyński ze Skry uzyskując b. ładny czas 12.15 sk. Trasa wynosiła 3.200 mtr.

TEATR „ODEON”

Od środy 7-go do piątku 9-go maja r.b.

Ekran i scena razem!

Dawno niewidziany ulubieniec publ. Harry Liedtke
Wystąpi w swym najwspanialszym wschodnim filmie pt.

DZIEWICA Z KAIRU Potężny dramat z życia arabów w 10 akt.
W rolach głównych: Harry Liedtke i Marja Jacobini.

Nad program:
Przyjazd p. Prezydenta do Częstoch.

Jedyne, całościowe, własne zdjęcia „Odeonu.”

NA SCENIE: Występy Warszawskich Artystów Rewjowych
Reny Renówny, M. Relly, Zwidlicza i Szopskiego
z nowym uroczajonym repertuarem

Ceny miejsc zwykłe. Ostatni seans o godz. 9 i pół wiecz.

ANONS: Od soboty 10-go maja **Wielki przebój sezonu!**

LISTY NIEZNAJOMEJ Dramat współczesny według popularnej powieści Stefana Zweiga.

Kino „CASINO”

ul. Kościuszki 18.

DZIŚ w środę 7 maja nieodwołalnie po raz ostatni

POLA NEGRI w filmie jako Kobieta z Moskwy p. t.

BIAŁA KSIĘŻNA

Od czwartku 8-go maja

Wielka premiera potężnego filmu p. t.

Marsz Weselny

UWAGA: Bilety zakupione wczoraj ważne są w dniu dzisiejszym.

Przypomina się właścicielom nieruchomości przy ulicy Wieluńskiej i sąsiednich, że z dniem 31 maja zostaną zamknięte studzienki wodociągowe na Rynku Wieluńskim.

Właściciele nieruchomości nie posiadający studzien winni za-instalować na podwórzu kran wodociągowy.

MAGISTRAT Wodociągi i Kanalizacji.

Częstochowa, dnia 30-IV 1930 r.

„Przywódca” S. Krzywoszewskiego

Dramat w 3-ach aktach.

W teatrze „Rozmaitości” w Częstochowie, grono miłośników sceny przy T. U. R. wystawiło w dniu 24 kwietnia r. b. sztukę w 3-ach aktach Stefana Krzywoszewskiego pt. „Przywódca”.

Nikt, z idących na przedstawienie T. U. R-a nie przypuszczał, że grono amatorów wydobędzie z siebie tyle artyzmu i postawi tę piękną sztukę na tak wysokim poziomie.

P. Kidawski w roli przywódcy ruchu rewolucyjnego wykazał świetne opanowanie swej roli i oddał nadzwyczajnie swój zapał, poświęcenie i zorientowanie się w ostatniej chwili, że należy iść by zginąć dla idei. Światło mu sekundowała p. Wichlińska w roli Ludki, bezgranicznie kochającej,

pragnącej domowego ogniska. Nadzwyczajna gra p. Wichlińskiej, wzbudziła zachwyt i miły sentyment dla tej nieszczęśliwej, wiernej jednocześnie kobiety. Dobrą była również tow. I-wańczakówna w roli rozpolitykowanej i przesłanniczej idea kobiety, będącej jednocześnie żoną dla męża na skutek miłości do przywódcy, którego pchnęła w objęcia śmierci. Doskonale sekundował Marij p. Wuka w roli Władysława, który staje się narzędziem w jej rękach i robi to co ona przez zamięst mu nakazuje. Świetny typ inteligenta-ugodowca przedstawił tow. Browicz, wykazując że zawsze należy się godzić z życiem.

Przedstawienie to było pasmem

Bacność Dzielnicel

Uchwałą Egzekutywy O. K. R. P. P. S. w Częstochowie poleca się Komitetom Dzielnicowym wwołać konferencje członków Partji w następujących terminach:

10 maja

Raków godz. 7 wiecz.
Wrzosowa godz. 6. 30 wiecz.
Błachownia godz. 4 p poł.

17 maja

Cz. K. R. (Częstochowski Komitet Rob. P. P. S.
godz. 7 wieczór

18 maja

Matów 1 p. poł. (po kościele)
Rudniki-Rędziny 1 p. p. „
Janów 1 p. poł. „

11 maja

Konferencja samorządowa dla członków Rady i Magistratu. godz. 10 rano klub P. P. S.
W niedzielę dn. 11 maja r. b. o godz. 10 rano odbędzie się Zebra-nie Członków Częstochowskiej Organizacji P. P. S.

16 maja

Posiedzenie O. K. R. P. P. S. w lokalu klubu godz. 6 wiecz.

nadzwyczaj dobrego nastroju i dało widzom satysfakcję i prawdziwe zadowolenie, to też, oklaskom nie było końca. I-L

Od Administracji.

Prosimy Sz. Prenumeratorów i t. t. kolporterów o wpłacanie zaległej prenumeraty, w przeciwnym razie wstrzymamy wysyłkę pisma.

Z przedstawienia w Rakowie.

Zespół dramatyczny T. U. R. w Rakowie w dniu 1-go maja odegrał dramat w 6 obrazach Br. Bakala pt. „Montwiłł” (Mąż bez trwogi).

Widowisko to, które odbyło się przy szczerlnie wypełnionej sali teatralnej, poprzedziło słowo wstępne o życiu wielkiego Bojownika, Montwiłła -Mireckiego, wygłoszone przez tow. I. Lewiaka.

Na czoło wykonawców wysunęli się Montwiłł (t. Mazur), Marja (P. Bojan-kówna), Aristow (J. Florczyk) i Majster (F. Łuczyk). Dobrzy byli: Zandarm (T. Sobociński), Edek (Wł. Wojciechowski) i Czeladnik (K. Zengier). Pomniejsze role w wykonaniu: Z. Mysikówny, Ir. Majorowej, J. Białego, Maciaga, T. Sobocińskiego, A. Lendy i Zawadzkiego były prawie bez zarzutu. Charakterystyczna świetna.

Całość, w reżyserskim opracowaniu tow. K. Browicza, wywarła silne wrażenie a huczne brawa i wywołania były wyrazem zadowolenia zebranej publiczności.

Więcej takich przedstawień!

Zabawa taneczna pierwszomajowa.

Staraniem Wydz. Kobiet P. P. S. i Rob. Klubu Sport. „Start” w dniu 1 maja w sali Straży Ogniowej odbyła się zabawa taneczna przy dźwiękach doborowego zespołu muzycznego.

Sympatyczna ta zabawa przeciągnęła się do północy a roztańczeni skwapliwie korzystali z taniego bufetu, w którym największym powodzeniem cieszyły się lody.

Zgubiono legitymację P. K. Ch. Nr. 34131 na nazwisko Jana Białka, którą unieważnia się.

Ceny ogłoszeń: Miejscowe przed. tekstem cała strona 400 zł. Za wiersz wysokość 1 mm. w tekście 60 gr. Komunikaty i nadesłane 50 gr. Zwyczajny 40 gr. Nekrologi do 60 mm. prec. drożej. Układ ogłoszeń w tekście i poza tekstem 4-azpaltowy. Za treść ogłoszeń nadesłanych Redakcja nie odpowiada.